

LASVA SÕNUM

Number 1 (1)

Jaanuar 2005

Ainus, mis tõeliselt rahuldust pakub, on kogu aeg sisemiselt kasvada, muutudes õiglasemaks, ustavamaks, heldemaks, lihtsamaks, mehelikumaks, naiselikumaks, lahkemaks, elavamaks. Ja seda saame me kõik teha, tehes iga päev oma päevatööd nii hästi, kui suudame.

J.F. Clarke

Hea lehe lugeja ja hea lehelugeja

Sul on käes midagi sellist, millest oled unistanud, mida oled oodanud. Jah, ma olen tõesti nüüd jälle

Mitu aastat olin ma ühes pajas naabritega Oravalt, Verioralt, Vastseliinast. Vastseliina küll eraldus meist eelmisel aastal, kuid vaatamata sellele, olime me vaprad ja püsime koos. Mina olen järgmine, kes naabrid hülgab.

Nüüdsest hakkad käes hoidma perioodiliselt ilmuvat valla teatekandjat. Olen ma siis halb või hea – sõltub mitte ainult minust, vaid ka Sinust. See, mida tahad näha või teistele edasi ütelda, tuleb saata minu tegijatele. Nemad asuvad valla raamatukogudes ja vallamajas. Aimar, Anneli, Kaie, Karmen, Silja ja Ülle olid küll esialgu arglikud ja natuke kohmakad, kuid mitte saamatud. Tundsin seda omal nahal sellest saati, kui algas jutt minu kokkuseadmisest. Valmimise käigus tunnetasin, et asi pole üldse nii lootusetu, kui nemad seda arvasid. Ja nüüd, kui ma päris valmis sain, on minu tegijad minu nägu: rõõmsad, õnnelikud ja mitte üldse saamatud.

Ole Sinagi rahul sellega, mida käes hoiad. Kui miski ei meeldi või vajad väljaütlemist, siis käitu vanarahva tarkuse "Kus viga näed laita, seal tule ja aita" järgi ning ära unusta teistki ütlemist "Tegijal juhtub mõndagi".

Minu ja Sinu asjalikust koostööst oleneb, kas mina olen hea leht ja Sina hea lehelugeja.

Minu mõttearendust vahendas
vallavanem **Jüri Nassar**

Mõtleme häid mõtteid.

„Kõik oma asja ajavad, kõik silitamist vajavad...“ kirjutab ühes lastelaulus Ellen Niit. Ja tõesti, olgu väike või suur, vana või noor, tähelepanu ja tunnustust vajavad kõik.

Meie vallavalitsuse töötajad on seda tõsiasja mõistnud. Traditsiooniks on kujunenud põlvkondade aupäevad, saja koolipäeva järel 1. klassi õpilaste ja suvehakul koolilõpetajate vastuvõtt vallavanema juures, ametipäevade tähistamine.

Jõulude eel mõtles vallavalitsus ka oma küpses eas elanike peale. Meie vallas on neli raamatukogu: Otsa, Lasva, Tsolgo, Kääpa. Vallavanema ülesandel kutsusid raamatukogude juhatajad oma piirkondade eakaid koduseid prouasid ja härrasid teelauda mõtteid vahetama.

Karmen oli katnud piduliku laua ning palunud vestlusringi vallavanema Jüri Nassari ning Pindi kiriku diakoni Mait Mõlder.

Alustuseks vaadati kergejalgseid tantsulapsi, neid juhendab Karmen.

Kuulati akordioni-, kandle- ja flöödi-palu. Muusikakoolis õpitut esitasid Kaisa, Sigrid ja Signe.

Lauas istujate silmad särasid mitte üksnes küünalde vastuhelgist.

Kui Jüri Nassar on vallarahva seas parimas mõttes nn. „oma poiss“ ja ammune tuttav, siis sama sümpaatselt omaks sai noor diakon Mait Mõlder. Ega vist ole palju kirikuhärrasid, kes on asjatundjad infotehnoloogias. Aga meie oma õpetab arvutiasjandust Kääpa koolis õpilastelegi.

Vestluse käigus küsis Jüri Nassar, mis teeb muret, mis valmistab rõõmu.

Meie seltskond oli soliidset tagasihoidlik. Ent ometi jäi kõrvu repliik:

„Muud ei olegi, kui mured.“ Kas tõesti?

Sealsamas lauas istudes meenusid mulle mitmed suuri muresid üle el-

Ta on üle 90 aasta vana. Erksa mõtte ja hea mälu. Viimastel aastatel on nägemine halvenenud nii, et ka kõige tugevam luup ei aita. Oma kodus

nud inimesed, kes ometi ei koorma oma lähikondlasi pideva hädaldamise ja kurtmisega. Kahest taolisest inimesest tahaksin rääkida.

Hiljuti külastasime abikaasaga kauaaegset sõpra, et tervitada teda 70. sünnipäeval. Seitsmekümnest eluaastast 46 on ta vajanud igapäevases elus teiste abi. Võiks arvata, et inimene on kibestunud, virisev, süng. Aga ei. See inimene on avalalt naeratav, tänulik oma abistajatele, külalislahke saabujatele. Temaga saab vestelda päevapoliitikast, loetud raamatutest, kodukoha minevikust ja paljust muust. Ta ei lase rasketel mõtetel enda üle valitseda.

Minu kaugest lapsepõlvest tänaseni on säilinud sidemed klassijuhatajaga.

toas suudab ta liikuda ja vajalikud toimetused sooritada. Küsimuse peale, kuidas ta oma päeva sisustab, vastas mu õpetaja: „Kui olen vajaliku toimetanud ja raadiot kuulanud, siis ma mõtlen. Aga mõtlen häid mõtteid. Ma ei lase halbadel mõtetel tulla.“

Tark inimene talitabki nii – ei lase halbadel mõtetel tulla.

Niikaua, kui saame ise liikuda, oma silmaga vaadata, häid inimesi terendada, on elu elamist väärt.

Üks paljudest vanasõnadest ütleb: „Kus kolm naist koos, seal ei ole valda vajagi.“

On küll vaja ja aitäh talle olemasolu eest!

Asta Kala

Lumememm

Akna taga lumememmed reas,
neil kõigil mustad mütsid peas.
Lumememmedel kaelas on ka sallid
ning käteks neil on lumepallid.

Koerad neid ei salli,
ega tee neile kalli.

Aga vahest on nad sallivad ka,
Sest lumememmed ju ei kurjusta.

Kai Helde
Kääpa Põhikool
6.klass

Talv

Lund sajab,
metsatukk kajab
laste kilgetest,
vanemate pilgetest.

Kui nüüd lumi sulab,
siis vesi aina vulab,
hommikuks on kõik jälle jääs.
Tea, et talvekuu on meilgi käes.

Karolin Rätt
Kääpa Põhikool
6.klass

Loodus valges lumevahus
sinav vaikes talverahus
metsa nii võrratu ja kaunis
meeleolu mõjutamas valmis
kui suudad seda ilu vastu võtta,
kui vaja tervist parandama tõtta
metsa rüppe ruttu, nõjatu puule
vaikust kuulata
naudi puu salapära mõju.

Mari

Väikeses külas – suured tegemised

Mõni aeg tagasi oli Otsa külanoorde elu igav ja üksluine.

Olukord muutus 2003 aasta suvel, mil aktiivsete inimeste eestvedamisel saadi vallast rahalist toetust külaelu edendamiseks. Saadud raha eest ehitati külakiik, rajati võrkpalliväljak, korrasitati lõkkeplats ja puhastati tiik.

Suur aitäh Lasva Vallavalitsusele!

Kõik valmis kiiresti, tänu ettevõtlikule külavanemale Ants Haukamägile, kes tõi kohale vajaliku tehnika, palliplatsi tegemiseks ja tiigi kaevamiseks. Kiige tegemisel oli suur osa Anti Kaaristol, kes vedas kohale

puitmaterjali. Töid aitasid teostada ka lapsevanemad ja eriti tublid olid kõik küla lapsed, kelle ülesandeks oli plats kividest puhtaks korjata.

Kõige toredamaks päevaks osutus jaaniõhtu aastal 2003, mil koguneti ühiselt lõkke äärde grillvorstikesi küpsetama ja puuvilju sööma, ühtlasi tähistati ka palliplatsi ja kiige avamist.

Noortel on nüüd väga tore võistlusi korraldada. Juba samal suvel kutsuti kokku naaberkülade võrkpallisõpru mängima – võistleva.

Eelmisel suvel toimusid ülevallalised võistlused "Võrkpall on võrratu", mille organiseeris Rain Kuuseorg, kes oli eelnevalt ka selle ürituse tarvis projekti kirjutanud. Kokku tuli võistkondi

Kääpalt, Tsohgost ja muidugi oma Otsa noored. Päev möödus kiiresti ja põnevalt, sest ees ootasid ka auhinnaid.

Talvel saab külas aega veeta raamatukogus: lehti lugedes, arvuti taga istudes, mängutoas muusikat kuulates või siis lauatennist mängides. Ka nende võimaluste eest võlgneva tänu vallale.

Ootame suve, sest siis saab palli mängida ja kiikuda. Loodame, et palli mängima tullakse ka ümbruskonna küladest.

Kõigi külaelanike nimel
Helle Kuuseorg

Uuel aastal uut moodi

Iga paari aasta tagant elab sotsiaalvaldkond üle mõne muudatuse seadusandluses, mis puudutab suuremat elanikkonna gruppi. Selle aasta 1. jaanuarist kehtima hakkav uus sotsiaalhoolekande seadus puudutab eelkõige toimetulekutoetuse saajaid, vanemliku hoolitsuseta lapsi ja rehabilitatsiooniteenuse saamise võimalusi.

TOIMETULEKUTOETUS

•Toimetulekutoetuse piir on sellest aastast pere esimesel liikmel 750 ja igal järgmisel liikmel 600 krooni.

•Toimetulekutoetuse arvestamisel lähevad tulupoolele sisse kõik peretoetused (v.a. kvartaalne suure pere toetus).

•Pere peab esmakordsel pöördumisel esitama kirjaliku loetelu nende kasutuses või omandis olevatest kinnisasjadest, eluruumidest, sõidukitest, ettevõtlusest, pangaarvetest ja väärtpaberitest.

•Sotsiaaltöötajal on kohustus kõigile toimetulekutoetuse taotlejale teha sotsiaal-nõustamise teenust (nt. juhtumikorralduse meetodil). St vestlemist nendest põhjustest, miks inime-

ne ei tule iseseisvalt oma eluga toime. Abivajaja koos sotsiaaltöötajaga koostab tegevusplaani, püstitab ülesanded ja annab kokku-lepitud ajal ülevaate ülesannete täitmisest. Kaugem eesmärk on tagasipöördumine tööturule. Kui inimene keeldub iseseisvale toimetulekule suunatud sotsiaalteenusest, siis võib vallavalitsus jätta toimetulekutoetuse määramata.

Üksi lapsi kasvataval toimetulekutoetuse saajal on igakuuliselt õigus täiendavale sotsiaaltoetusele 200 krooni.

REHABILITATSIOONITEENUS

•Rehabilitatsiooniteenus on isiku iseseisva toimetuleku, sotsiaalse kohandumise ja töötamise või tööle asumise soodustamiseks osutatav teenus. Selle raames koostatakse isiklik rehabilitatsiooniplaan, osutatakse plaanis loetletud teenuseid ja juhendatakse isikut plaanis kirjeldatud tegevuste elluviimisel. Rehabilitatsioon ei tähenda enam ainult taastusravi.

•Rehabilitatsiooniteenusele on õigus puuetega isikutel või isikutel, kes taotlevad puuet, töörealistel psüühikahäiretega isikutel, kellele komisjon on määranud mõjutusvahendina selle teenuse.

Rehabilitatsiooniteenuse saamiseks

esitab isik Sotsiaalkindlustusametile taotluse. Kui isikul on õigus saada rehabilitatsiooniteenust, väljastab Sotsiaalkindlustusamet talle suunamiskirja rehabilitatsiooniteenuse saamiseks. 21 päeva jooksul tuleb isikul suunamiskirjaga pöörduda rehabilitatsiooniteenuse osutaja poole, kus ta pannake teenuse saamiseks järjekorda.

VANEMLIKU HOOLITSUSETA LAPSED

•Karmistunud on lapse perekonda hooldamisele suunamise kord.

•Perekonda hooldamisele suunata-vale lapsele tuleb koostada arengukava.

Perekonnas hooldaja ja tema perekonna liikmed peavad vastama kindlatele nõuetele, millest üks on vastava koolituse läbimine. Samuti on hooldamiseks kasutatavatele ruumidele kehtestatud kindlad nõuded.

1. aprillist kehtima hakkav seadusemuudatus puudutab eelkõige hooldust vajavaid puuetega inimesi ja sellest anname täpsemalt teda järgmises lehes.

SOTSIAALOSAKOND

Perearst teatab:

Seoses vastuvõtule soovijate arvu suurenemisega ja töö paremaks korraldamiseks ning ooteaegade vähendamiseks, oleks soovitav aeg ette registreerida telefonil 78 98226 igal tööpäeval 9-10. Et vastuvõtul arst

saaks patsiendiga rahulikult vestelda, võiks nõu küsimised telefoniga teha kella 13.00- 14.00-ni.

Lasva perearst
Ene Kuusik

Terve öö oli vihma sadanud. Laupäeva hommikul läks mees keldrisse kartuleid tooma, siis oli vesi keldrikuusest väljas. Uksest sisse minnes oli vesi põlvini, mehe kummikud said ääreni vett täis. Kaugemale ta ei läinud, vaid käskis minul minna, ise hirmus vihane. Valasin siis mehe kummikud veest tühjaks ja läksin keldrisse asja uurima. Naerid, mis olid olnud keldri põrandal, ujusid nüüd ilusasti vee peal. Tõin toast ahjuroobi, et juurikad veest

välja õngitseda. Vesi oli 1 meetri sügavune ja kalamehe säärikuid mul teps ei ole. Nutsin korraga ennast tühjaks, aga see ei aita, tuleb hakata abi otsima. Kust ikka mujalt, kui oma külast. Lõunaks oli elekter ka läinud – tuul traadid kokku keerutanud ja ühe traadi puruks tõmmanud. Alajaam peksis kaitsmed välja, jäime siis ühest faasist ilma, aga valgus oli veel ainult mõned tunnid. Peale lõunat tuli meile appi Ain Lõiv oma 12 tonnise veepütiga, mis tõmbas suurema vee ära, nii et saime ehitada purded keldrisse ja isegi vibropumba üles sättida, aga seda oli ainult seniks, kuni oli elekter. **Suur, suur tänu Ainile abi eest!**

Õhtul kella 20.00 ajal algas suur torm, mis murdis maha õuel oleva

Tormiaegsest elust Lasva vallas Paidra külas.

elektriposti. Aknast paistis tupp, nagu oleks äike väljas – taevas läks valgeks, traadid põlesid ereda leegiga ja siis tuli äkki pimedus. Vihma aga kallas ja kallas, nagu oa varrest (vanarahva jutu järgi). Tundus, et ongi viimnepäev kätte jõudnud – piibli järgi. Istusime nõutult kahekesi küünlavalgel – kelder vett uuesti täis ja süda valu täis. Kuhu minna, mida teha – kell sai juba kaks öösel!?

Sõitsime oma murest rääkima vend Lembitu poole. Vennal ehmunud nagu peas, mis lahti - meil Üloga mõlemal vesi silmas. Ütlesime, et upume ja elektrit ka pole. Lembit tuli meile appi, patarei valgel hakkas traate kokku jätkama ja rõugukärpadega ülesse tõstma. Kella kuueks hommikul saime elektri taga-

si. Arvasin, et kohe on vaja kartulid veest välja kanda. Korvist vesi jookseb, pime, pori, vihm – nagu kilplased mere ääres! Nutt ei aita, lohutas vennas, tuleb oodata, kuni valgeks läheb, siis vaatame edasi. Kartulid, juurvili ja kõik muu keldris vee all, kole pilt!

Kuue päevaga olen jõudnud keldri tühjaks kanda, osa venna poole ja osa endale tupp, kus siis kuivatan ja tassin tagasi keldrisse. **Pea ütlema suured tänud vend Lembitule, Ilmele ja Madisele, kes aitasid meid sellel raskel hetkel.**

See polegi veel kõik, lugu läheb edasi, sest nüüd pean hakkama abi otsima, kuna probleem on väga suur. Meie kelder ehitati 8

aastat hiljem kui tehti maaparandus ja pandi dreanaaži torud – peadreanaaži toru on just meie keldri all. Siamaani polnud häda midagi, kõik toimis nagu kord ette nägi. Nüüd, kus vesi tõuseb sagedamini ning koprad on kuivenduskraavid kinni ajanud, tuleb meie kelder kohe vett täis. Maaparandusskeem on meie enda käes ja uputused võivad korduma hakata. Ehk ongi paras aeg vallal meile appi tulla, sest sellist uputust üle elada enam ei tahaks. Oleme ju mõlemad puuetega inimesed ja eriti praegu, omakorda hingeltki haiged.

(15.jaan.05.a. lõunaks parandati elekter ära.)

Laine Riitsaar

Ohvriabiteenus on kõigile kättesaadav.

1.jaanuarist 2005 jõustus ohvriabi seaduse 2. peatükk, mis reguleerib riikliku ohvriabiteenuse osutamist. Õigus ohvriabile on kõigil inimestel, kes on langenud hooletuse või halva kohtlemise, füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalda ohvriks, sõltumata sellest, kas kahju tekitaja on tulnud avalikuks ja kas tema vastu on algatatud kriminaalasi.

See ametlik ja kuivavõitu teade viitab siiski millelegi väga inimlikule – meist igaühe uuele võimalusele saada nõu ja juhendamist, kui on juhtunud midagi sellist, mis meie tavapärase elu segi pöörab ja mille korras- tamiseks oma oskustest puudu jääb,

kui ei tea, kuidas pärast ohvriks langemist oma eluga toime tulla.

Sotsiaalkindlustusameti alluvuses alustas tööd 35 ohvriabitöötajat 16nes ohvriabikeskuses üle Eesti. Ohvriabikeskus ongi see koht, kus ohver saab esmast nõustamist ja emotsionaalset tuge. Nõu võib küsida nii telefoni teel kui ka ise kohale minnes. Kui inimene soovib, võib ta jääda anonüümseks. Juhtunu arutatakse üheskoos läbi ja otsustatakse, mida edasi teha. Ohvriabitöötaja annab informatsiooni erinevate abi saamise võimaluste kohta ning juhendab suhtlemisel asutustega.

Aasta esimesed nädalad on kulu- nud süsteemi käivitamisele, töösse sisseelamisele ja võimalike abistajate

leidmisele piirkonnas. Koostöövõrgustiku loomine, elanikkonna teavitamine ja oma kannatustest rääkima julgustamine on pikk protsess, kuid algus on tehtud.

Eesti jaguneb neljaks ohvriabiteenuse osutamise piirkonnaks. Kodanike vastuvõtt kõikides ohvriabikeskustes on esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kella 9 – 12 ning kella 13 – 16.

Võru maakond

Võru, Jüri 19A, 4. korrus

Ohvriabitöötaja – **ÜLLE JAASON**

Tel.786 4640

Artikli koostas Elve Tonts Sotsiaalkindlustusametist

Eakate peo muljeid Tsolgo rahvamajast.

See päev on muutunud meil juba traditsiooniks, kuid igal aastal isemoodi korraldatud. Kirjutan just 18.dets.2004 a peost, mille algus oli muidugi päevasel ajal. Kohale oli tulnud 19 naist ja 8 meest. Eakamad inimesed tunnevad ikka kella ja pidu võis alata täpselt. Kõigepealt esinesid Paidra külaseltsingu tantsu- laulu ansambel "SÕSARA". Esinesid nii vanaemad, emad, kui ka lapsed. Tervituskõne ütles raamatukogu Anneli ja kuuma tee ning toidupoolisega kattis laua Vaike Rätsepp. Pidulõõts äie hoo sisse, kui kohale jõudis muusik Harri Lindmets oma "Tepo" lõõtsaga. Tsolgo inimesed on olud ajast-aega laulu- ja tantsu inimesed, nii ka sellel peol. Tantsiti peamiselt ikka vanaaja tantse – reinlender, krakovjak, padespan, siis veel jooksupolka, rumba, valss ja lõpuks ka üks tibutants tehti ära.

Tantsu ja söögi vaheajal jagati jõululoosid kõigile eakatele, iga loos võitis paki, mis oli meelepärane ja

üllatav rahvale. Kõik see kodukandi peopere läks lahku päris heas meeleolus. **Tugevat tervist kõigile osavõtjatele soovib Laine ja kohtume järele kui elupäevi antakse.**

Pilt on tehtud vallavanema ja Pindi koguduse diakoni pidulikul vastuvõtul Tsolgos.

Vana aasta läts ja uus, 2005, aasta tull

Kiidusõnu ma palju ei puhu, aga ikkagi kümme korda etem, kui möödunud aasta pidu. Ilutulestik oli täitsa omal kohal. Rahvast jätkus rahvamajas kõikjale, nii vanu kui noori. Pean uskuma oma silmi, et Tsolgos

on noori ikka palju, kes sobivad vanadega peol koos olema. Muusika poole pealt jäin mina rahule, aga puudust tundsin tantsutüdrukutest, kes pidid esinema, kuid meie neid ei näinud ja pidu sai otsa. Loodame, et elu läheb edasi äie hooga.

Laine Riitsaar - peoline

Pindi kiriku remondist

Jaauarikuu alguspäevil oli Pindi kiriku juures näha ja kuulda sagimist. Kohal olid mõned suuremad masinad ja töömehed. „Kas juba läks kiriku katuse vahetamiseks lahti?“, küsiti minult mitmelt poolt suure õhinaga. Paraku veel mitte. Kohal olid AS Kurmik töömehed, kes paigaldasid kirikut läbivale kahele terastõmbile veel ühe lisaks, selleks, et otsene kiriku varisemise oht oleks kõrvaldatud. Pindi kogudusel on suur mure oma pühakoja pärast, mille möödunud aasta kevadel tunnistas ekspertis varisemisohtlikuks. Nüüdseks on otsene varisemisoht kõrvaldatud, kuid siiski – üksnes ajutiseks. Suuremad katusekonstruktsioonide

vahetamise tööd on alles oma järjekorda ja rahasüsti ootamas. Mõistagi – rahalisi vahendeid sellise suuremahulise töö tarbeks kogudusel pole, kuid siiski, on palju neid, kes oma südant valutades oma piskust on võimaldanud annetada kogudusele selle töö tarbeks. Lõppkokkuvõtteks on vaja katuseremondiks 2 miljonit krooni. Praeguseks on kogunenud selletarbeks annetustena 7200 krooni. Siinkohal ma tahan tänada kõiki neid annetajaid. Kirik ei kuulu ju üksnes kogudusele. Kirik kuulub tervele sinise piirkonna rahvale. Mul on tugev usk sellesse, et alustades piskust ja lootes Jumalale on kõik võimalik.

Mait Mölder
Pindi – Jaani koguduse diakon

EELK Pindi Jaani koguduses:

Pühapäeval enne paastuaega,
06. veebruaril kell 10.30 toimub
jumalateenistus armulauaga
Teenib: koguduse diakon Mait Mölder

Tuhkapäeval,
09. veebruaril kell 10.30 toimub
paastuaaja algusjumalateenistus
Teenib: koguduse diakon Mait Mölder

Esimesel paastuaaja pühapäeval,
13. veebruaril kell 10.30 toimub
jumalateenistus armulauaga
Teenib: koguduse diakon Mait Mölder
Pärast jumalateenistust kell 12:00
toimub uue nõukogu koosolek.

Palvapäeval,
16. veebruaril kell 17.00 toimub
jumalateenistus armulauaga
Teenib: koguduse diakon Mait Mölder

Teisel paastuaaja pühapäeval,
20. veebruaril kell 10.30 toimub
jumalateenistus armulauaga
Teenib: koguduse diakon Mait Mölder

Kolmandal paastuaaja pühapäeval,
27. veebruaril kell 10.30 toimub
jumalateenistus armulauaga

Hea lugeja!

Püüame igas lehes sinuni tuua killukese eesti rahvakalendri tähtpäevadest.

Kui sul aga jätkub huvi ja tahtmist eesti rahvakalendri kombestikku lähemalt tundma õppida ja olulisemate tähtpäevade tähistamisega igapäevaelu meeldivat vaheldust tuua, leiad informatsiooni järgmistest raamatutest: "Eesti rahvakalender", M.Hiiemäe „Rahvakalendri tähtpäevi“, E-M.Tali „Tähtraamat“.

NB! Küsige julgesti teavet ka raamatukogudest, seal leidub kindlasti üht-teist põnevat.

Rahvakalendri tähtpäevi

Veebruarikuud on küünlapäeva järgi rahva hulgas nimetatud küünla-kuuks. Kuud on kutsutud aga ka hundikuuks. Südatalvel oli huntide indlemise aeg, siis oli neid rohkesti näha ja kuulda. Ka külma ja nälja pärast jooksid hundid südatalvel ringi. Arhailise nimetusena on Võrumaal ja Setumaal tuntud radokuu („radu“ on tõenäoliselt tarvitatud „tormi“, „tuisu“ tähenduses).

Veebruaris kestavad oluliselt veel metsatööd. See kajastub ka rahvatar- kuses. Eriti tähtis on veebruari vana- kuu, siis on „köva aeg“. Sel ajal lange- tatud puud ei mädane. Jahu, mis veebruari „köval ajal“ jahvatatud, ei koita. Hoolega jälgiti ka kuuseokaste pudenemist, mille järgi otsustati, kas kevad tuleb vara või hilja. Ilmaended on üldjoontes jaanuari ja südatalve

tähtpäevade omadega sarnased. Suu- res joones ennustab päikesepaisteline südatalv head suve ja rohket viljasa- ki. Suur sula kuulutab aga nälga.

Puude raiumine

Kõige kuivem aeg on siis, kui küün- lakuu kolme päeva vanune on, siis on kõige parem puuraiumise aeg. Ehitus- puud ei mädane, peavad kaua vastu, põletispuud annavad valusa tule. Kõik puud üldse, eriti tarbe- ja ehituspuud, tulevad kuival ajal võtta, s.o. vana- ehk ka noorekuu viimasel veerandil. Kui aga küünlakuu kolme päeva vanu- ne, siis maksab ainult kolm korda kir- vesilмага puud vastu koputada ja puu kuivab ära.

Kanepi

Loomakasvatus

Kass olev küinglekuul pimme, ei näkev rott, sis lastas kassil taren olla ja andas süvä käest.

Otepää

Laste võõrutamine

Latsi ei tohi radokuul võõrutada, sis saava hoora ; kaara külvmise aigu hää võõrutada

Põlva

2.veebruar – küünlapäev

9.veebruar – luuvilupäev

vastlapäev

tuhkapäev

14.veebruar – valentinipäev

22.veebruar – peetripäev

24.veebruar – madisepäev

Märtsikuu kannab rahva hulgas

paastu- ja vastlakuu nimetust.

Meie märtsikuu tavades on peamine tähelepanu pööratud lumelagunemise- le ja üldse kevade saabumisele. Palju- de nähtuste järgi ennustati viljakasvu ja ilmu kevadeks ning suveks.

Ümbre paastu umma` tuisu`, küll lät

keväjälle.

Vastseliina

9.märts – tsirgupäev

12. märts – taliharjapäev

17.märts – käädrapäev

21.märts – pendipäev, kevadine

pööripäev

25.märts – paastumaarjapäev

palmipuudepäha

lihavõtted ehk ülestõusmispühad

Vastlapäev on meie rahvakalendris üks populaarsemaid tähtpäevi, tema peamised traditsioonid on tänapäe- vani elavana püsinud.

Eestlaste vastlakommetes on kõige iseloomulikum liulaskmine, millega taotleti head lina- ja kanepikasvu: mida pikem liug, seda pikem lina. Vastlaliugu käisid vanemal ajal lask- mas niihästi noored kui ka eakamad inimesed. Tingimata pidi liumäel ole- ma pereema. Parema linakasvu loo- tuses pani enamasti perenaine lina- seemnekotikese istme alla (teated Lõuna-Eestist). Liulaskmist saatsid lõbusad hüüded: *linaliugu, pikka*

VASTLAPÄEV

kiudu! Kes ei tulnud liumäele, seda sajatati: "Selle linad liuguje jäägu, aia äärde hallitagu, seina äärde seeneta- gu!"

Teiseks oluliseks vastlapäeva tra- ditsiooniks oli seajala söömine. Sea- jalad keedeti kas ubade või herneste- ga. Seajalg võeti isegi liumäele kaa- sa. Sõrmi ei soovitatudki rasvast pu- hastada, ka nägu võis olla rasvast läikiv.

Vastlaõhta ei tehta tööd, et siade jalad kõveraks ei kasva. (Häädemeeste)

Vastlapäe naesed käisid liugu lasmas. Lasid palla persega angest alla siuh ja siuh. Mehed olid kodu. (Rapla)

Kui vastlapäeval livveldas ja rõõ- mus oldas, saap hää ja rõõmuline ajastaig sandile kui saksale, kes en- negi sis rõõmus om.

(Vastseliina)

17. veebruaril 2005 kell 13.00 toimub Lasva rahvamajas

PUUETEGA INIMESTE PÄEV

Esinema tulevad Võru Maavalitsuse sotsiaalosakonna, pensioniameti, tööhõiveameti, puuetega inimesi koondavate organisatsioonide esindajad.

On näitus Puuetega Inimeste Koja liikmete ja Järve Kooli laste töödest, saab osaleda käelise tegevuse harjutustes, liikumisteraapias, toimuvad vestlusringid.

Üritus lõpeb ühises lauas.

Oodatud on kõik Lasva valla puuetega inimesed ja hooldajad

Teata kindlasti oma osavõtust 15. veebruariks Lasva valla sotsiaalosakonda telefonil 78 98 247

Info ürituse kohta
telefonil 78 23 132, 5251547 Helgi Kapp
Transpordi tellimine 15. veebruarini
telefonil 78 98 247 Ilve Treumuth

ÜRITUSED

LASVA RAHVAMAJA

Veebruar

6.veebruar vastlapäev, lumekujude tegemine

11.veebruar sõbrapäeva disko

24.veebruar Eesti Vabariigi aastapäev, teelaud vanemale eale

Märts

11.märts kohviõhtu Üllar Jõrgergiga

18.märts taidlusgala, kevade alguse disko

21.–23.märts kevadise koolivaheaja tegemised

27.märts munapäevade pidu lastele

TSOLGO RAHVAMAJA

Veebruar

12.veebruar vastlapäev

13.veebruar sõbrapäev

24.veebruar Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine

Märts

7.märts naistepäevapidu

Jälgida reklaami ürituste toimumisest!

Taaskohtumisele

Lasva vallavanem Jüri Nassar ja Pindi koguduse diakon Mait Mölder paluvad endise Lasva kolhoosi piirkonna küpses eas daame ja härrasid 21. veebruaril, kell 13.00 Pikakanu väikese koolimaja talgutarre ja endise Kääpa kolhoosi piirkonna küpses eas daame ja härrasid 22. veebruaril kell 13.00 Kääpa väikese koolimaja ajalootuppa tähistama Eesti Vabariigi Iseseisvuspäeva.

Transpordi korraldab Lasva Vallavalitsus

Mis on Kepikõnd

•Sportlik kepikõnd on tänapäeva inimese tarvis spetsiaalselt välja töötatud liikumisvorm, kusjuures säilitatud on kõik hea ja vajalik tavalisest käimisest.

•Lisaks alakeha lihastele, pannakse keppidega käimisel tööle ka õlavöö, ülakeha ja nimmepiirkonna lihased, tegelemine kepikõndimisega võimaldab vabaneda kaela- ja nimmepiirkonna valudest ning radikuliidist.

Kepikõnd on lihtne ja jõukohane igapäevasele, liigutused lihtsad ja

loomulikud. Kepikõnni tehnika saab selgeks juba mõnesajameetrise proovimise järel. Käimistreening keppidega on tavalisest kõnnist intensiivsem, tõstes käija pulsageduse kõrgeks märkamatuks. Madala pulsiga harjutada soovijail tuleks seepärast keppidega kõndides olla südame löögisageduse suhtes tähelepanelik, kusjuures pulssi oleks soovitatav kontrollida testri abil.

Kepikõnni plussiks võib lugeda seda, et keppide abil on enne ja pärast harjutamist hea teha venitusharjutusi, seega on kepid ka heaks võimlemisvahendiks.

Milleks on kepikõnd hea?

•Kepikõnniga saab tegeleda aastaringselt, see on lihtne ja kergesti õpitav, samas turvaline ning kättesaadav igapäevasele. Kepikõndi harrastatakse värskes õhus – see on tervislik ja värskendav.

•Kepikõnd ei vaja erilisi tingimusi, keppidega võib käia metsas ja pargis, linnatänavail ja maanteel, rannas ja rabas.

•Kepikõnd on sobiv tervisespordiala nii vähetreinitud inimestele, kui ka neile, kes soovivad harjutada suure koormusega.

•Kepikõnd tõstab tavalise käimisega võrreldes energiakulu, märgatavalt suureneb südame löögisagedus, kepikõnd arendab enam vastupidavust ja suurendab hapnikutarbimist võrreldes tavalise käimisega.

Käimiskeppe saab harjutamiskorra algul ja lõpus ning miks mitte ka harjutuskorra keskel kasutada ka võimlemisvahendina.

Kes tunnevad huvi selle tervisliku vaba-aja veetmisevormi vastu, andke endast teada raamatukogudesse.

ÕNNITLEME JUUBILARE JA EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI

Joann Tull 50
 Kalle Laugamets 55
 Madis Astla 55
 Uno Kokk 60
 Milvi Plakso 65
 Taivo Plado 65
 Helve - Elene Pai 75
 Aksel Ploom 80
 Heldur Jõgeva 80
 Ida Pihho 85
 Hilda Jõgeva 85
 Davet Viljamaa 90

UUED VALLAELANIKUD

*Kui on kodus kõige väiksem
 hällimõõtu põngerjas,
 siis on kindel - kõigist vahvam
 on seesama põngerjas.*

JANELI PLADO 06.01.2005
 ROOSALYE HELDE 21.01.2005

Meie hulgast on lahkunud

*Mis tulema peab, see tuleb, kellel otsa saab aeg, see läheb.
 Minnes võtab ta lambist tule ja süütab taevasse tähe.
 V.Osila*

LAINA METSAVAHT 28.08.1926 — 02.01.2005
 LILLI ORG 16.05.1927 — 13.01.2005
 ANNA ASTLA 24.03.1920 — 09.01.2005
 TUTTING KIPPER 23.09.1928 — 21.01.2005

Lasva rahvamajas saab osaleda

Teisipäeviti kella 18.30—st rahvatantsuringis
 Kolmapäeviti kella 13.00-st lauluansambelis "Kanarbik"
 Neljapäeviti laste näputööringis kella 15.00-st
 Täiskasvanute näiteringis kella 18.30-st
 Reedeti laste näiteringis kella 15.00—st
 Väikelaste tantsuringis kell 16.00-16.30
 Laste tantsuringis kell 16.30-17.30
 Pühapäeviti kella 14.00-st täiskasvanute võimlemistunnis.

Tsolgos tegutsevad ringid:

T ja N kell 17:30 lasteaeroobika
 T ja N kell 19:00 naistaeroobika
 T ja N kell 14:00 vanemaealiste võimlemine.
 Kord kuus meisterdamisõhtu lastele
 E, K ja R kudumine kangastelgedel.

Sauna lahtioleku ajad Kääpa sotsiaalkeskuses (sügis - talvine periood)

15.30 - 16.30 vanadekodu mehed
 16.30 - 17.00 vanadekodu naised
 17.00 - 18.30 küla naised
 18.30 - 20.00 küla mehed

Valla raamatukogude lahtiolekuajad:

Lasva Raamatukogu

Esmaspäeval 9.00 – 17.00
 Teisipäeval 13.00 – 19.00
 Kolmapäeval 9.00 – 17.00
 Neljapäeval 9.00 – 19.00
 Reedel 8.00 – 16.00

Kääpa Raamatukogu

Esmaspäeval 9.00 – 17.00
 Teisipäeval 9.00 – 17.00
 Kolmapäeval 9.00 – 17.00
 Neljapäeval 11.00 – 19.00
 Reedel 9.00 – 17.00

Tsolgo Raamatukogu

Esmaspäeval 10.00 – 19.00
 Kolmapäeval 10.00 – 19.00
 Reedel 10.00 – 17.00

Otsa laenutuspunkt

Esmaspäevast – reedeni 14.00 – 18.00

Kodanike vastuvõtt
 Lasva Vallavalitsuses

T,N 9.00 – 12.00 13.00 – 15.00
 Metsanduse piirkonna spetsialist
 N 9.00 – 11.00

Ootame kaastööd valla lehele "SL LASVA"

Ootame lugusid ja luuletusi elust, huvitavatest tegemistest valla eri piirkondades. Oodatud on naljanurga kirjutised, ellujäämise retseptid, lood huvitavatest inimestest, jahi- ja kalameeste jutud, murettekitavad probleemid ja tänamised hästi tehtud tööde eest. Kutsume üles külavanemaid rääkima külaprobleemidest. Ootame jutuajamisi ja mälestusi möödunud.

Julgemalt võiksid oma plaanidest ja tegemistest kirjutada ka noored.

Allasutuste juhid ja töötajad! Ootame teie sõnavõtte, artikleid ja pilte üritustest.

Valla raamatukogud võtavad kirjutisi vastu e-maili teel, disketil, paberkandjal.

Kontaktandmed:

karmen.liping@mail.ee

tel: 78 28152

anneleperlov@hotmail.ee

tel: 78 76 432

lle.jooger@mail.ee

tel: 78 98 294

Lehte toimetasid:

Ülle Jõoger, Karmen Liping, Anneli Perlov, Kaie Lehes, Aimar Parve, Silja Vijar.

Lehe trükk:

Lasva Vallavalitsus